MALTA

QORTI TAL-MAGISTRATI (MALTA)
BHALA QORTI TA' GUDIKATURA KRIMINALI

MAGISTRAT DR.
LAURENCE QUINTANO

Seduta tat-12 ta' Dicembru, 2008

Numru. 339/2004

Il-Pulizija
(Supretendent Neil Harrison)

Versus

Robert Attard

Il-Qorti

1. Rat l-imputazzjonijiet dedotti kontra Robert Attard ta' 20 sena, iben George u Maria Rosaria nee Richmond imwieled Pieta' fil-15 ta' Novembru 1983 u residenti fil-fond numru 9, Qalb ta' Ġesu', Saura Street Marsa u detentur tal-karta tal-identita' numru 586783 (M)

Akkużat talli f'dawn il-Gżejjer fit-23 ta' Marzu 2003 u matul l-aħħar xhur qabel din id-data

a) biegħ jew xort'oħra ttraffika fir-raż meħuda mill-pjanta cannabis jew xi preparazzjonijiet li jkollhom bħala bażi din ir-raża ;

b) kellu wkoll fil-pussess tiegħu r-raża meħuda mill-pjanta cannabis bi ksur tal-artikolu 8(a) tal-kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta;

ċ) kellu wkoll fil-pussess tiegħu l-pjanta cannabis kollha jew biċċha minnha bi ksur tal-artikolu 8(d) tal-Kap 101 tal-Liġijiet ta' Malta.

2. Rat l-atti kollha tal-proċess inklużi l-ordni tal-Avukat Ġenerali tal-25 t'April, 2003, iċ-ċertifikat tat-twelid tal-imputat li jġib in-numru 5867 tal-1983, il-fedina penali tal-imptutat, u r-rapport imħejji mill-Ispiżjar Mario Mifsud.

3. Semgħet ix-xhieda bil-ġurament.

4. Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli difensur.

Ikkonsidrat

5. Il-Prosekutur xehed li kienet saret tfittxija fid-dar tal-imputat u ma nstab xejn. Fil-karozza Peugeot 306 ħadra bin-numru tar-reġistrazzjoni AAR-154, li kienet tappartjeni lill-imputat, kienu nstabu xi ftit traċċi ta' weraq tal-cannabis.

L-Istqarrija tal-Imputat

6. Fl-istqarrija tiegħu (fol.10) magħmula fit-23 ta' Marzu 2003, l-imputat qal li hu qatt ma kien pejjep cannabis bħala grass għax dejjem kien pejjipha bħala blokka. Huwa kien ilu jpejippha għal dawn l-aħħar xahrejn. Huwa qal ukoll li meta jmur jixtri blokka għalih, ujkun hemm xi ħadd ieħor irid, hu jien jixtrilu. (Fol. 11 versi 15-16).

Huwa kompla jgħid hekk:

'Meta nkun sejjer nixtri l-blokka għalija u nkun naf li ħaddieħro ikun ukoll irid jixtri għalih, jew l-ewwel jagħtuni l-flus, imbagħad nixtrilhom u wara nagħtihom il-blokka, jew inkella l-ewwel nixrrilhom il-blokka (raża tal-cannabis) u jħallsuni meta nagħtihom.' (fol.11)

U

'Nikkalkula wkoll li għalihom xtrajt f'xi 15 jew 20 okkażjoni kull darba li kont immur nixtri għalija. Kważi kull darba li kont nixtri għalija kont nixtri għal ħadd ieħor.' (fol.11)

Huwa kien mistoqsi dwar messaġġ li kellu fuq il-mobile tiegħu. Dan kien ta' ċertu Pippo u li ried jixtri xi biċċa raża tal-cannabis ta' Lm20 jew Lm30.

Kien hemm messaġġ ieħor fejn persuna oħra kienet qed titlob li l-imputat iġibilha r-raża tal-cannabis.

Messaġġ ieħor kien juri li xi persuna kienet qed tistaqsi lill-imputat x'kien fadallu l-Għarbi – minn għand min kien jixtri l-imputat – għax din il-persuna riedet tixtri b'Lm500.

Skond l-istqarrija l-imputat kien ċċekkja mal-Għarbi u dan wieġbu li hu (l-Għarbi) kellu b'Lm500 raża tal-cannabis. Huwa nzerta kien ħdejn l-Għarbi u ċċekkja miegħu.

7. Xehed ukoll PS 536 Jason Caruana li qal li kien elevat mobile phone mill-kamra tal-banju u li kienu sabu frak tal-cannabis fil-vettura AAR 154.

8. PC 579 Antoine Micallef xehed li kienu elevaw frak suspettat li huwa tal-cannabis mill-karozza AAR 154 li kienet misjuqa mill-imputat. Fit-tfittxija kien preżenti l-imputat. Dawn instabu fuq is-seat ta' quddiem. Huwa għaraf ukoll il-mobile li kien elevate mill-kamra tal-banju tad-dar.

9. PC 10 Trevor Cassar Mallia xehed ukoll dwar it-tfittxija u qal li ntasbu traċċi minn gol-karozza suspettati cannabis.

10. L-Ispiżjar Mario Mifsud irrelata u xehed li għalkemm fil-farka ħadra li kien hemm fid-dokument 04 ADS 02 kienu nnutati t-trichomes li jkun hemm fuq il-werqa tal-cannabis, l-analiżi għas-sustanza THC, is-sustanza li tinsab fil-pjanta tal-cannabis u li hija kkontrollata bil-Liġi, ir-riżultati kollha kienu fin-negattiv.

Il-Prosekuzzjoni għalqet il-provi tagħha fid-9 ta' Diċembru 2004.

Xhieda Difiża

11. L-imputat xehed fl-14 ta' Ġunju 2005. Huwa qal li kien ipejjep il-cannabis mal-ħbieb. Ġieli kien imur jixtri l-imputat u ġieli kienu jixtru huma. (Fol.36).

12. Inqratlu wkoll l-istqarrija li kien għamel. Dwar il-messaġġ minn għand Pippo l-imputat qal li dan kien ħabib tiegħu li kienu jpejpu filgħaxija flimkien. Dwar telefonata oħra huwa qal li lil din il-persuna ma tantx kien jafha iżda ġieli kienet tmur tpejjep magħhom. Peress li kien sejjer jixtri hu dak in-nhar kienet bagħtitlu messaġġ. (fol.41).

13. Dwar id-deal tal-Lm500 l-imputat qal li ma kienx iċċekkja mal-Għarbi. Huwa kompla hekk:

'Qbadt u għidltu li għandu biex mal-persuna l-oħra li kienet staqsietni jaqbad u jmur u jagħmel id-deal hu.'

14. Lill-Pulizija kien qalilhom li ċċekkja għax beża' li ma jemmnuhx. (Fol.42).

15. L-imputat baqa' jinsisti li hu kien iġib għall-ħbieb biss.

16. Xehdet omm l-imputat Maria Rosaria Attard li qalet li binha kien spiċa bla xogħol wara dan il-każ. Huwa kien dejjem joħroġ m'ommu u kien jgħidilha li ħajtu kienet spiċċat.

17. Xehdet ukoll Mariella Camilleri, l-Probation Officer li qalet li l-imputat kellu problema tad-droga iżda li kien għamel progress kbir. (Fol54). L-imputat għandu ħafna appoġġ mill-familja. Kienu saru kuntatti mal-Aġenzija Sedqa li għadhom jinżammu sal-lum.

Konsiderazzjonijiet tal-Qorti

18. Il-prova ewlenija li ġabet il-Prosekuzzjoni kienet l-istqarrija tal-imputat. Minn eżami akkurat ta’ din l-istqarrija jirriżulta bl-aktar mod ċar li l-imputat xtara għal ħadd ieħor bejn 15 u 20 okkażjoni.

19. Jidher ukoll li xtara għal xi ħadd ma kienx jaf għax fil-fatt huwa qal:

‘Dina li bagħtitli l-messaġġ ftit nafha.’ (Fol.12)

20. Huwa qal li kien iċċekkja mal-Għarbi dwar talba ta’ Lm500 cannabis.

21. Fix-xhieda tiegħu l-imputat daħħal xi bdil:

(a) Xehed li daqqa kien jixtri hu u daqqu kienu jixtru l-oħrajn.
(b) Xehed li dik li ma tantx kien jafha kienet tmur iżda ġieli kienet tmur tpejjep magħhom.
(ċ) Fuq it-talba ta’ Lm500 huwa qal li beża’ li l-Pulizija ma kinux sejrin jemmnuh u allura bil-ġurament qal li lill-persuna li staqsiet għad-droga kien qal li l-Għarbi kellu biex din il-persuna taqbad u tmur tagħmel id-deal hi.

21. Bir-rispett kollu l-Qorti mkien ma sabet fl-istqarrija li l-imputat daqqa kien jixtri hu u daqqa kienu jixtru l-oħrajn. Il-Qorti temmen l-istqarrija meħuda a tempo vergine u fejn jidher b’mod l-aktar ċar il-protagoniżmu tal-imputat. Hu stess qal li kien xtara bejn 15 u għoxrin darba.

22. Barra dan fuq il-mobile it-tliet messaġġi li nqraw kienu kollha talbiet biex **huwa** jissuplixxi għal ħadd ieħor u ma kien hemm **ebda** talba tiegħu biex ħadd ieħor iġib il-cannabis lilu.

23. Il-Qorti lanqas m'hi konvinta dwar kif ipprova jbiddel il-verżjoni dwar it-talba għal Lm500 cannabis. Jidher li l-imputat ma kellux spjega konvinċenti u pprova jeħles minn din il-parti tal-istqarrija billi jgħid li l-persuna l-oħra kienet taqbad u tmur tagħmel id-deal hi. L-imputat kien qed jiffaċċja parti mill-istqarrija ferm imbarazzanti għax dawn il-vrus a fol.12 juru li l-imputat kien lest li jgħin biex ħadd ieħor jottjeni ammont ta' kannabis konsiderevoli u mhux 'xi ftit biex jitpejjep bejn il-ħbieb' kif ipprova jagħti wieħed x'jifhem. U lanqas dan m'hu permess mil-Liġi la kief kienet qabel u lanqas kif saret wara l-emendi tas-sena 2006.

24. Il-Qorti ma ssibx li l-imputat huwa attendibbli meta xehed li l-oħrajn kienu jġibu għalih meta lanqas hemm l-iċken ħjiel dwar dan fl-istqarrija.

25. Lanqas jekk l-imputat ma qalax flus xorta kien qed iġib id-droga għal sħabu u għalhekk kien qed jittraffika.

26. Lanqas jekk għal min talbu għal Lm500 huwa indikalu li l-Għarbi kellu sabiex, skond l-imputat, din il-persuna taqbad u tmur tixtri flok ma jġib id-dorga l-imputat – xorta kien jittraffika għax qed jagħti informazzjoni minn fejn setgħet tinġieb id-droga. (Ara l-artikolu 22(1B) tal-Kap 101).

27. Id-difiża ssottomettiet li dan kien każ ta' 'sharing'. Il-Qorti ma taqbilx ma' dan l-argument. Imkien ma nsibu fil-proviso li daħal bl-Att XVI tal-2006 li wieħed jista' joqgħod iġib id-droga għall-ħbieb repetutament u dan ikun qed jixxerja ma' ħadd ieħor. Anzi l-proviso huwa magħluq ħafna u japplika biss f'sitwazzjonijiet limitatissmi. Biżżejjed wieħed jaqra bil-mod x'jgħid dan il-proviso biex wieħed jinduna kemm il-Leġislatur bl-ebda mod ma fetaħ xi triq għal xi interpetazzjoni wiesgħa. Il-Każ deċiż mill-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri) mill-Prim Imħallef fl-ismijiet 'Il-Pulizija versus Marco Galea' juri kemm dan il-proviso huwa ntiż għal xi affarijiet ta' darba u ta' dak il-ħin. Żgur mhux intiż biex wieħed jieħu ħsieb jissoddisfa t-

talbiet tal-ħbieb, jiġbor il-flus u jforni, kemm jekk jaqla’ u kemm jekk ma jaqlax flus.

28. Fil-każ ċitat il-Qorti tal-Appell Kriminali kienet qalet hekk:

‘L-ewwel *proviso* ghal dan is-subartikolu gie introdott, kif tajjeb osservat l-ewwel qorti fis-sentenza appellata, bl-Att XVI ta’ l-2006, u
jipprovdi hekk:

“Izda meta, dwar xi reat imsemmi f’dan is-subartikolu, wara li jitqiesu c-cirkostanzi kollha tal-kaz inkluz l-ammont
u x-xorta tal-medicina in kwistjoni, ix-xorta ta’ persuna involuta, l-ghadd u n-natura ta’ kull kundanna li l-persuna kellha qabel, inkluzi kundanni li dwarhom tkun saret ordni taht l-Att dwar il-*Probation*,
il-Qorti tkun tal-fehma li l-hati kien bi hsiebu jikkonsma l-medicina f’dak l-istess post flimkien ma’ ohrajn, il-Qorti tista’ tiddeciedi li ma tapplikax id-disposizzjonijiet ta’ dan is-subartikolu…”

Huwa evidenti mid-dicitura tal-ligi li, apparti konsiderazzjonijiet ohra li l-qorti ghandha tizen sew qabel ma tapplika dan l-ewwel *proviso* (fosthom l-ammont u xxorta ta’ medicina involuta, ecc), trid tkun tirrikorri wkoll sitwazzjoni partikolari fejn id-droga tkun ser tigi, jew tkun giet, ikkunsmata (i) fl-istess post u (ii) minn min ikun qed jipprovdiha flimkien ma’ ghall-anqas persuna ohra. Il-kliem “flimkien” u “fl-istess post” jissottolineaw l-element ta’ komunanza – dak li aktar popolarment jissejjah “sharing”– jigifieri li dak li jkollu id-droga intiza għalih jiddeciedi li jaqsamha ma’ ħaddiehor f’dak l-istess waqt li jkun qed jikkunsmaha huwa stess. Kif inhu risaput, fil-ligi taghna min joffri d-droga, li jkollu ghall-uzu tieghu, lil haddiehor – cioe` jaqsamha ma’ haddiehor – ikun qieghed jipprovdi (“supply” fit-test ingliz) dik id-droga ghall-finijiet tad-definizzjoni ta’ traffikar (Art. 22(1B)), u, per konsegwenza, ikun qed jitraffika dik id-droga. Dak li l-legislatur ried kien li meta jkollok kazijiet zghar u izolati ta’ “sharing” – persuna jkollha d-doga ghaliha u taqsamha ma’ haddiehor – tkun

tista’ (izda mhux bilfors – ghalhekk iridu jitqiesu ccirkostanzi kollha tal-kaz) tigi evitata, ghall-anqas ghall-ewwel darba, il-piena mandatorja ta’ prigunerija b’effett immedjat.’ (5 ta’ Mejju 2008).

29. Il-Qorti fliet kemm-il darba l-istqarrija tal-imputat u mkien ma sabet dan l-element ta’ komunanza. Aktar u aktar meta l-imputat irrepeta l-azzjoni tiegħu u ***multo magis*** meta saħanistra ta informazzjoni fuq talba ta’ Lm500 cannabis. Din tal-aħħar żgur ma jkoprihiex il-proviso imsemmi. L-irtokki li saru fix-xhieda minn fuq il-pedana mhumiex attendibbli. L-imputat kien intermedjarju bejn min kellu ħażna sew ta’ cannabis u l-persuni l-oħra (mhux bilfors ħbieb) li l-imputat kien iforniehom bil-cannabis.

30. Għalhekk il-Qorti qed tiddeċiedi li l-Prosekuzzjoni ippruvat kemm l-ewwel kif ukoll it-tieni imputazzjoni b’dan pero’ li t-tieni imputazzjoni hija assorbita ai fini tal-artikolu 17(h) tal-Kap 9.

31. Il-Prosekuzzjoni ma ppruvatx it-tielet imputazzjoni u dan jidher mir-riżultati forensiċi.

32. Id-difiża ssottomettiet li l-imputat għen lill-Pulizija. Il-Qorti m’għandha ebda dikjarazzjoni minn għand il-Prosekuzzjoni li l-imputat għen lill-Pulizija. Barra dan id-dettalji mogħtija fl-istqarrija – tliet versi ‘ma nafx fejn noqgħod, ma naf xejn fuqu. Biex niltaqa’ miegħu ngħaddi mix-xatt tal-Belt, fejn il-mużew tal-Gwerra u jekk ikun hemm jaqdini.’ Bir-rispett kollu din mhix għajnuna li twassal li wieħed jibbenefika mill-Artikolu 29. Anzi sentenza tal-Qorti tal-Appell Kriminali (Inferjuri) saħansitra tgħid li mhux biżżejjed li wieħed jixhed kontra l-imputat biex jibbenefika minn dan l-artikolu. **<u>Irid ikun wassal tassew lill-Pulizija biex jaqbdu lill-ispaċċjatur.</u>**

<u>33. Il-benifiċċju tal-artikolu 29 m’għandux jingħata mingħajr raġuni vera. Inkella dak li kien kontemplat biex jgħin ħa jitrażżan it-tixrid tad-droga jitlef is-sens tiegħu. Barra dan ma nkunux qed inkunu ġusti ma’</u>

<u>dawk li tassew jgħinu lill-Pulizija kull tant b'riskju sew għal ħajjithom.</u>
<u>Konklużjoni.</u>

Konklużjoni

34. Il-Qorti, wara li rat l-artikoli 17(h) tal-Kap 9, l-artikoli 8(a), 8(d), 22(1)(a), 22(1)(b)(i)(ii) u 22(1B) tal-Kap 101 issib lill-imputat ħati tal-ewwel u tat-tieni imputazzjoni b'dan pero' li din l-imputazzjoni hija assorbita fl-ewwel waħda waqt li qed tilliberah mit-tielet imputazzjoni.

35. Dwar il-piena l-Qorti qed tqis dawn l-elementi:

(a) Il-fedina penali nadifa tal-imputat.
(b) Il-progress kbir li għamel skond ir-rapport tal-Probation Officer.

36, Min-naħa l-oħra l-Qorti ma tistax tinjora l-fatt li l-imputat issuplixxa d-droga **diversi drabi** kif ukoll li ċċekkja jekk **ammont konsiderevoli** kienx għall-bejgħ.

37. Għaldaqstant il-Qorti qed tikkundanna lill-imputat għal sittax-il xahar priġunerija u għall-ħlas ta' multa ta' €700 liema multa tista' titħallas bir-rata ta' €50 fix-xahar bl-ewwel pagament isir fi żmien erba' ġimgħat mil-lum. Jekk xi pagament ma jitħallasx, il-bilanċ jitħallas f'daqqa u jekk xi parti mill-multa ma titħallasx, din tinbidel f'jum priġunerija għal kull €11.65 li ma jitħallsux.

Il-Qorti mhix tapplika l-artikolu 533 minħabba li l-analiżi tal-Ispiżjar Mario Mifsud kienet negattiva. Din l-analiżi saret b'konnessjoni mat-tielet imputazzjoni u l-Qorti lliberat lill-imputat mit-tielet imputazzjoni.

Għal kull buon fini, jekk fadal xi traċċi, il-Qorti qed tordna li dawn jkunu distrutti taħt is-sorveljanza tar-Reġistratur.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------